

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Postup při výměně akcií hromadná listina za jednotlivé listinné akcie - praktické rady

Společnost může vydat majitelům listinné akcie jako hromadné listiny nahrazující tyto jednotlivé akcie. V současnosti převládá názor, že pokud držitel hromadné listiny požaduje změnu na listinné akcie, je třeba postup upravit ve stanovách (přestože existovaly protichůdné názory, zvítězit formalismus). Poznamenejme, že z praktických důvodů byly hromadné listiny vydávány poměrně často v objemech rovnajících se podílům zakladatelů.

Návrh ustanovení do stanov (možné řešení - zejm. u akcií na jméno je vhodné nahrazené hromadné listiny archivovat s ohledem na případné předchozí rubropisování):

„Společnost je oprávněna vydat akcie jako hromadné listiny nahrazující jednotlivé akcie stejného druhu a stejné jmenovité hodnoty jednoho majitele (tj. hromadná akcie - pozn. autora). O vydání akcií ve formě hromadné akcie rozhoduje představenstvo. Akcionář má právo na výměnu hromadné akcie za jednotlivé akcie nebo jiné hromadné akcie, požádá-li o to písemně představenstvo společnosti. Představenstvo je povinno písemně vyzvat akcionáře k výměně akcií do třiceti pracovních dnů ode dne, kdy je společnosti doručena žádost o výměnu. Ve výzvě představenstvo stanoví lhůtu k výměně akcií, která nesmí být kratší patnácti pracovních dnů od odeslání výzvy. Nepředloží-li akcionář ve stanovené lhůtě hromadnou akcii k výměně, jeho právo na danou výměnu zaniká; tím není dotčeno jeho právo požádat o výměnu znova. Náklady na výměnu nese společnost. Hromadnou akcii vzatou z oběhu představenstvo znehodnotí slovy "vyměněna" a uloží ji do archívu společnosti.“

Rozhodování ve věci je svěřeno představenstvu jako orgánu společnosti odpovědnému za její obchodné vedení.

Postup při výměně v několika krocích:

- Vlastník hromadné listiny požádá společnost písemně žádostí adresovanou představenstvu společnosti o výměnu této listiny za jednotlivé listinné akcie.
- Žádost by měla být doplněna dokumenty prokazujícími existenci majitele a oprávnění osob podepsaných pod žádostí za ni jednat (čestné prohlášení, výpis z OR, plná moc atd.) - to je důležité zejména u akcií na majitele.
- Žádost by měla obsahovat zejména identifikaci vlastníka (viz výše) a identifikaci nahrazovaných hromadných akcií (čísla akcií) a předmět žádosti (zejm. zda žádá o výměnu za jednotlivé listinné akcie nebo za jiné hromadné listiny) a dále by měla obsahovat spojení na odpovědné osoby v případě, že tuto problematiku řeší konkrétní zaměstnanec nebo externí poradce společnosti pro urychlení komunikace.
- V případě, že je žádost neúplná, vyvine společnost přiměřené úsilí o doplnění žádosti vlastníka a vyzve vlastníka hromadné akcie k výměně akcií do třiceti pracovních dnů ode dne, kdy je společnosti doručena žádost o výměnu. Ve výzvě představenstvo stanoví lhůtu k výměně akcií, která nesmí být kratší patnácti pracovních dnů od odeslání výzvy (viz výše navrhované ustanovení stanov).
- Při vlastní výměně akcií musí vlastník hromadné listiny tuto listinu předložit; dále může

společnost požadovat identifikační průkaz vlastníka nebo výpis z OR či jiné evidence vlastníka. O provedené výměně je vhodné provést zápis podepsaný jak vlastníkem hromadné listiny, tak i zástupcem společnosti.

- Vyměňovanou hromadnou listinu lze skartovat (u akcií na jméno) nebo znehodnotit a archivovat (na jméno – důvod viz výše). Mění-li se v souvislosti s výměnou seznam akcionářů, společnost jej příslušně upraví.

Celý proces nepostrádá jisté obtíže spojené zejm. se změnou stanov a může být zdlouhavý, nicméně praxe tuto otázku řeší již víceméně jednoznačně.

Bohdan Urban

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezů v jiných členských státech EU](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)